

Pan
dr inż. Jacek Oko
Prezes
Urzędu Komunikacji Elektronicznej

**STANOWISKO W POSTĘPOWANIU KONSULTACYJNYM AUKCJI NA CZTERY REZERWACJE
CZĘSTOTLIWOŚCI Z PASMA 3,6 GHZ**

Szanowny Panie Prezanie,

w odpowiedzi na ogłoszone drugie postępowanie konsultacyjne dotyczące aukcji na cztery rezerwacje częstotliwości z pasma 3,6 GHz, przedstawiamy następujące stanowisko EXATEL S.A.

Exatel S.A. pozytywnie ocenia zobowiązania pokryciowe, jakościowe oraz inwestycyjne określone w dokumentacji aukcyjnej. Według Exatel S.A. przedmiotowe zobowiązania stanowią minimalną podstawę dla rozwoju sieci 5G w Polsce i powinny pozostać utrzymane w takiej formie aż do zakończenia procesu przydziału częstotliwości z pasma 3,6 GHz w drodze aukcji.

Mając na względzie, iż rezerwacja częstotliwości z pasma 3,6 GHz powinna być również wykorzystana w celu realizacji zadań publicznych w interesie państwa polskiego, EXATEL S.A. proponuje dodanie dodatkowego zobowiązania dla uczestników aukcji w dokumentacji aukcyjnej.

W dokumentacji aukcyjnej powinno zostać dodane zobowiązanie dysponenta rezerwacji do zawarcia umów o nieodpłatny dostęp telekomunikacyjny w zakresie połączenia sieci (usługa roamingu krajowego) z operatorem realizującym zadania na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Powyższe zobowiązanie jest konieczne w celu zagwarantowania ciągłości i efektywności działania usług w pełnym wymiarze funkcjonalnym na terenie całej Polski po stronie operatora realizującego zadania na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Pragniemy, jednakże wskazać, że nasze wątpliwości budzi zmiana pierwotnego planu, czyli wydzielenia z bloku częstotliwości tzw. bloku 0 na potrzeby naziemnych bezprzewodowych systemów szerokopasmowych tworzących lokalne sieci telekomunikacyjne. Zamiast tego zdecydowano się na rozszerzenie czterech oferowanych w aukcji bloków z 80 do 100 MHz. Takie działanie w naszej ocenie zrodzi szereg ryzyk, które chcielibyśmy w tym miejscu podnieść.

Po pierwsze, nowe proponowane częstotliwości z zakresu 3800-4200 MHz, które mają zostać przeznaczone na potrzeby naziemnych bezprzewodowych systemów szerokopasmowych, są dopiero w procesie analizy zasadności ich wykorzystania dla sieci prywatnych oraz znajdują się obecnie dopiero w procesie przygotowania ich do harmonizacji. Potwierdza to dokument "Harmonisation of the 3800-4200 MHz band" opublikowany w lipcu 2022 r. przez GSMA (GSM Association). Również formalne zgłoszenie Komisji Europejskiej do CEPT (European Conference of Postal and Telecommunications Administrations) - *"MANDATE TO CEPT ON TECHNICAL CONDITIONS REGARDING THE SHARED USE OF THE 3.8-4.2 GHZ FREQUENCY BAND FOR TERRESTRIAL WIRELESS BROADBAND SYSTEMS PROVIDING LOCAL-AREA NETWORK CONNECTIVITY IN THE UNION"* potwierdza, że jest to trwający ciągle proces. Według drugiego z przywoływanych dokumentów, harmonogram prac dotyczący tych częstotliwości prezentuje się następująco:

Delivery date	Deliverable	Subject
November 2022	Interim Report from CEPT to the Commission	Description of work undertaken and interim results under this Mandate.
July 2023 ¹⁷	Final Draft Report from CEPT to the Commission	Description of work undertaken and final results under this Mandate
March 2024	Final Report from CEPT to the Commission, taking into account the outcome of the public consultation	Description of work undertaken and final results under this Mandate, taking into account the results of the public consultation

W oparciu o powyższe można stwierdzić, że trwają dopiero prace nad tym, jakie rzeczywiście będzie pasmo na potrzeby sieci prywatnych w Europie oraz jak w szczególności zagospodarowane zostanie pasmo 3800-4200 MHz.

Jednocześnie trzeba mieć na uwadze, że w większości przypadków na potrzeby sieci 5G w pasmach średnich wykorzystywana są przedmiotowe częstotliwości 3,6 GHz. Tzw. górne pasmo w ramach tzw. band n77, czyli częstotliwości z zakresu 3800-4200 MHz to nieporównywalnie rzadziej

używany zakres, nawet w publicznych sieciach telekomunikacyjnych. Używa się go głównie w Japonii i w części w USA.

W związku z tym, należy wziąć pod uwagę cały łańcuch komponentów koniecznych do wytworzenia całościowego rozwiązania, które może funkcjonować jako sieć prywatna w takich częstotliwościach – od układów radiowych, wzmacniaczy, dedykowanych półprzewodników klasy SoC, gotowych terminali końcowych takich jak telefony, modemy, modemy przemysłowe czy ostatecznie stacje bazowe.

Co prawda sprzęt i rozwiązania 3800-4200 MHz będą dostępne, ale kluczowa będzie skala tej dostępności. Obecnie niskowy zakres 3800-4200 MHz w stosunku do bardziej popularnego pasma 3,6 GHz spowoduje, że ceny wszystkich komponentów będą droższe i będą pochodzić od mniejszej liczby dostawców. Ostatecznie spowoduje to zmniejszenie elastyczności w budowie sieci prywatnych oraz zwiększenie kosztów jej budowy.

W związku z powyższym sugerujemy, żeby ostateczna decyzja o zmianie przeznaczenia tzw. pasma zero została poprzedzona raportem analizującym zarówno zasadność wykorzystania częstotliwości 3800-4200 MHz na potrzeby sieci prywatnych, w szczególności w porównaniu do częstotliwości 3,6 GHz. Oprócz samego raportu wartościowe byłoby przeprowadzenie kilku kontrolowanych przez UKE testów (z opublikowaniem pełnych raportów) wykorzystania częstotliwości 3800-4200 MHz dla sieci prywatnych realizowanych w modelu PoC/PoV w kilku samorządach oraz kilku wdrożeń klasy Przemysł 4.0.

W naszej ocenie działania powyższe pozwoliłyby precyzyjnie określić skalę oddziaływania wskazanych przez nas ryzyk oraz odnalezienie środków ich mitygacji. Jednocześnie wyrażamy jednoznaczną opinię, że dojście do potencjalnego sukcesu sieci prywatnych bazujących na zakresie częstotliwości 3800-4200 MHz powinno przebiegać przez pierwsze wdrożenia tychże w paśmie 3,6 GHz.

Z poważaniem

WICEPREZES ZARZĄDU

Piotr Suszycki

PREZES ZARZĄDU

Nikodem Bończa-Tomaszewski